

Grooming ilmiönä

Ayozie Sanna ja Karjalainen Noora

2021 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Grooming ilmiönä

Ayozie Sanna & Noora Karjalainen
Sairaanhoitaja AMK
Opinnäytetyö
Marraskuu 2021

Opinnäytetyömme aiheena on grooming. Selvitimme mitä grooming on ja miten sitä on tutkittu akateemisesti. Grooming on nuoren valmistelemista seksuaaliseen hyväksikäyttöön joka tapahtuu suurimmaksi osaksi sosiaalisen median kautta. Tietoperustassamme on tietoa nuorten seksuaalisesta häirinnästä ja groomingista, sekä groomingin vaikutuksista nuoren fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin ja kehitykseen. Opinnäytetyössä on käyty läpi nuorten seksuaalioikeuksia sekä yleiskatsaus nuorten seksuaalisesta kehityksestä. Seksuaalisen häirinnän yleisyyttä on arvioitu Suomessa kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Lopuksi on tutkittu, miten groomingia on akateemisesti tutkittu eri näkökulmista.

Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössä on käytetty kuvailevaa kirjallisuuskatsausta. Tiedon hankintaan on käytetty monia luotettavia tietolähteitä, kuten julkaisuja, jotka oli tarkoitettu terveysalan ammattilaisille sekä luotettavien liittojen materiaaleja. Lisäksi tutkielmassa on käytetty myös terveys- ja hyvinvointilaitoksen kouluterveyskyselyn tuloksia jossa tuli ilmi nuorten oma kokemus. Tutkielmassa on tutkittu suuri joukko tieteellisiä artikkeleja, joista on valittu mahdollisimman monesta eri kulmasta ilmiötä tutkineita tutkimuksia. Näin on saatu kattava yleiskatsaus nuorten kokemasta seksuaalisesta häirinnästä ja groomingista.

Huomiomme: grooming on todella yleinen ilmiö netissä juuri nuorten keskuudessa, sitä tapahtuu ympäri maailman, pelikenttä on usein globaali ja ilmiö on kasvamaan päin. Yhä nuoremmat nuoret viettävät paljon aikaa sosiaalisen median äärellä, jossa kuka tahansa voi esittää olevansa joku toinen. Tämä altistaa nuoret seksuaalisen häirinnän ja groomingin uhreiksi. Useat eri tekijät voivat altistaa nuoria groomingiin, esimerkiksi nuoren ikä ja sukupuoli vaikuttavat. Tutkimuksissa on havaittu myös useita groomingille altistavia tekijöitä. Viranomaisilla on vaikea työ saada kiinni groomingin tekijät, viestinvaihto tapahtuu usein yksityisillä tavoilla ja siihen voi olla vaikea päästä kiinni ja tunnistaa todelliset seksuaaliseen hyväksikäyttöön mahdollisesti johtavat keskustelut. Usein grooming prosessi on nopea ja viranomaisen tulisi saada nopeasti tekijä kiinni, mikäli teko halutaan estää. Tämän vuoksi ennaltaehkäisevä koulutus ja toiminta on ensi arvoisen tärkeää groomingia torjuttaessa ja tuossa korostuu turvataitokasvatuksen suuri merkitys. Turvataitokasvatuksella voidaan vahvistaa nuoren omia voimavaroja sekä tuoda nuoren tietoon omat seksuaalioikeutensa sekä havaita epäsopeva käyttäytyminen ja siitä kieltäytyminen. Grooming prosessia on tutkittu enenevässä määrin ja erityisesti verkossa tapahtuvaan groomingiin (on-line grooming) on pyritty kehittämään prosessin tunnistavia malleja, jotka edelleen auttaisivat jatkotutkimusta ja ilmiön torjuntaa.

Nuorten turvataito-ohjeilla voidaan auttaa nuoria tunnistamaan tilanteet jossa grooming tapahtuu ja ennaltaehkäisemaan nuorten kokemaa seksuaalista hyväksikäyttöä.

Asiasanat: grooming, seksuaalinen häirintä, online grooming, nuoret ja seksuaalisuus

Noora Karjalainen, Sanna Ayozie

Grooming as a phenomenon

Year 2021

Pages

35

The subject of our thesis is grooming. We wanted to find out what grooming is and how it has been studied academically. Grooming is a form of sexual harassment where a young person is being tempted into sexual interaction. Grooming happens mostly online via social media. Grooming has adverse effect on development of teens mentally, physically and socially. Theory regarding sexual harassment and grooming of teens was studied and the adverse effects of grooming on physical and mental well-being and development of the young person was studied. General information about young people`s sexual rights and overview of young people`s sexual development is documented. The prevalence of sexual harassment of young people based on the results of Finnish national school health survey was also covered. Finally it was studied how grooming is academically studied both in Finland and worldwide and results are reported.

As a research method, we used descriptive literature study. To gather information, many reliable sources of information was used, such as publications intended for health professionals and materials for trusted associations. The results of Finnish national school survey for the Institute of Health and Welfare were reviewed. A large number of scientific articles were studied and the articles covered in this thesis were selected so that the grooming was studied from different angles in those studies. This gave a comprehensive overview of the sexual harassment and grooming targeted towards young people.

Observations: Grooming of young people is really common phenomenon online, it happens globally and the phenomenon is on the rise. More and more younger people spend a lot of time social media where anyone can pretend to be someone else. This exposes young people to being victims of sexual harassment and grooming. Academic studies indicate that there are many factors which exposes youth to suffer from grooming. The authorities have a hard time on catching up the perpetrators because it is often hard to get access to private conversations and also to recognize potentially dangerous conversations. The process of grooming is often times very rapid, so in order for the authorities to successfully catch the perpetrators, they need to move really fast. This is why preventive education of youth is vital to repel this phenomenon most efficiently. With preventive education of youth, they can be better prepared for the dangers of online interaction. Security skills education can strengthen a young person`s own resources and bring the young person to their own sexual rights. The grooming process is studied more and more and there is great effort to come up with feasible models on especially on-line grooming, so that it would be easier to tackle the problem.

Youth safety skills guidelines can help young people identify situations where grooming occurs and prevent sexual abuse experienced by them.

Keywords: grooming, sexual harassment, sexual grooming, online grooming, youth and sexuality, sexual abuse

Sisällys i

1	Johdanto.....	6
2	Nuorten seksuaalinen häirintä.....	6
2.1	Grooming	9
2.2	Nuorten seksuaalioikeudet.....	11
2.3	Nuoren seksuaalinen kehitys.....	12
2.4	Seksuaalisen häirinnän yleisyys	13
2.5	Turvaohjeet nuorelle	16
3	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymys	16
4	Opinnäytetyön toteutus kirjallisuuskatsauksena.....	17
4.1	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä.....	17
4.2	Aineiston hankinta	17
4.3	Aineiston analysointi.....	18
5	Tulokset	29
6	Pohdinta	30
6.1	Luotettavuus ja eettisyys	30
	Taulukot	31
	Taulukko 1. Grooming vaiheet	31
	Lähteet.....	32

1 Johdanto

Groomingilla tarkoitetaan netissä tapahtuvaa lapseen tai nuoreen kohdistuvaa manipuloivaa käytöstä, jonka tarkoituksena on saada ensin aikuisen ja nuoren välille luottamuksellinen suhde ja sen jälkeen uhri houkutellessaan seksiin tai seksuaalisiin tekoihin. Groomingissa aikuinen usein aloittaa vuorovaikutuksen kommentoimalla ja kehumalla uhrin kuvaa sosiaalisen median kanavissa. Kuvio on useimmiten se, että aikuinen ns. tekeytyy uhrin ystäväksi ja esim. auttavaksi olkapääksi. Suoraan seksiin liittyvät vihjailut ovat harvinaisempia. Keskustelu vieraan kanssa aloitetaan yleensä helposti ja nuori uskookin voivansa lopettaa itse yhteydenpidon sen muututtua seksuaalisävytteiseksi (Lampainen 2011, 6.)

Grooming tulisi tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta siihen pystytään puuttumaan ajoissa ja ehkäisemään vakavammat seuraukset. Nuori usein saattaa myös salata tapahtuneen, koska tuntee siitä valtavaa syyllisyyttä ja häpeää.

Grooming ilmiönä on yleistynyt huomattavasti, mutta edelleen nuori ei välttämättä tunnista sitä, eikä osaa hakea apua tarpeeksi ajoissa. Olisikin tärkeätä puhua nuoren kanssa avoimesti, miten grooming näyttäytyy internetissä. Suomen perustuslain mukaan, jokainen nuori on oikeutettu elämään ilman seksuaalista häirintää.

Opinnäytetyössämme on keskitytty tutkimaan kuvailevan kirjallisuuskatsauksen pohjalta groomingia ilmiönä ja etsiä mahdollisimman luotettavaa tutkimustulosta, miten grooming ilmiötä on aikaisemmin tutkittu ja mihin tuloksiin tutkimuksilla on päästy. Grooming on maailmanlaajuisesti kasvava ongelma nuorten lisääntyvän nettikäyttäytymisen vuoksi.

2 Nuorten seksuaalinen häirintä

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan toimintaa, joka loukkaa toisen henkilön yksityisyyttä. Se on luonteeltaan yksipuolista ja painostavaa, ei toivottua seksuaalista käytöstä (Tasa-arvobarometri 2017). Seksuaalisesta häirinnästä voi esiintyä monessa eri muodossa. Seksuaalisen häirinnän eri muotoja ovat sanallinen häirintä, sanaton häirintä ja fyysinen käyttäytyminen, joka loukkaa henkilön fyysistä ja psyykkistä koskemattomuutta (Opetushallitus 2020). Seksuaalinen häirintä voi aiheuttaa nuorella pelkoa ja vaikuttaa kielteisesti nuoren kokemaan turvallisuuden tunteeseen ja koskemattomuuteen. (Koordinaatti 2020).

Seksuaalista häirintää voivat olla esimerkiksi erilaiset seksuaalisävytteiset puheet, vihjailut ja vitsit. Ne voivat koskea esimerkiksi henkilön vartaloa, pukeutumista, yksityiselämää ja muuta

yksityisyyttä. Ne voivat saada vastaanottavan henkilön tuntemaan itsensä nolostuneeksi, pelokkaaksi, loukkaantuneeksi tai vihaiseksi. Kaikki seksuaalissävyytteinen ehdottelu, vaatiminen ja fyysinen koskeminen on seksuaalista häirintää. Seksuaalinen häirintä voi tapahtua myös puhelimen tai internetin välityksellä. Sukupuolinen huomio muuttuu häirinnäksi, kun sitä jatketaan, vaikka kohde olisi ilmaissut kokevansa sen epämiellyttäväksi (Mll 2021a).

Seksuaalinen häirintä voi ilmetä esimerkiksi seuraavin tavoin: Sukupuolisesti vihjailevina eleinä ja ilmeinä, inhottavina ja härskeinä puheina, kaksimielisinä vitseinä, vartaltoa, pukeutumista ja yksityiselämää koskevin huomautuksina tai kysymyksinä sekä sukupuoliyhteyttä ja sukupuolista kanssakäymistä ehdottelevina puheina ja vaatimuksina sekä fyysisenä koskemisena. Seksuaalialieiset viestit, puhelinsoitot, sähköpostit ovat seksuaalisen häirinnän muotoja. (Tasa-arvovaltuutettu 2021).

Kaikki seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä on kiellettyä työpaikoilla ja oppilaitoksissa. Seksuaalisesta häirinnästä on säädetty myös tasa-arvolaisissa (Tasa-arvobarometri 2017). Tasa-arvolaisissa (8.8.1984/609), seksuaalisen häirinnän käsite on määritelty seuraavasti: Sannallinen, sanaton tai fyysinen käytös, joka on luonteeltaan epätoivottua, joka on tarkoitettu tahallisesti tai tosiasiallisesti loukkaamaan henkilön fyysistä ja/tai henkistä koskemattomuutta luomalla uhrille uhkaavan, vihamielisen, halventava, nöyryyttävän tai ahdistavan ja ilmapiiri ja tunteen.

Kokemus seksuaalisesta häirinnästä on aina yksilöllinen riippumatta olosuhteista, jotka ovat johtaneet siihen. Teon loukkaavuuteen vaikuttaa paljon se, kuka sitä tekee ja millä tavalla, myös tapahtumapaikan ympäristö sekä itse tilanne, jossa seksuaalinen häirintä tapahtuu. Kuka tahansa saattaa joutua kohtaamaan seksuaalista häirintää riippumatta sukupuolesta, etnisyydestä, iästä ja ulkonäöstä huolimatta. Seksuaalinen häirintä satuttaa ja vahingoittaa sen kohteeksi joutunutta. Jopa lieväkin seksuaalinen häirintä voi johtaa vakaviin henkisiin vaurioihin, se voi huonontaa nuoren työkykyä ja vaikeuttaa nuoren keskittymiskykyä ja osallistumista koulutyöhön. Seksuaalisen häirinnän kohteeksi joutunut nuori voi tuntea itsensä nolostuneeksi ja nöyryytetyksi. Nuori voi kokea syvää ahdistusta, hermostuneisuutta. Nuoren kokema luottamus muihin henkilöihin voi huonontua ja nuori saattaa myös tulla vetäytyväksi. Seksuaalisen häirinnän kokemus saattaa saada nuoren muuttamaan käyttäytymistään ja vaikkapa pukeutumistyyliään. Nuori saattaa myös saada vakavia fyysisiä oireita seksuaalisen häirinnän seurauksena, esimerkiksi päänsärkyä ja vatsakipua. Koulunkäynti saattaa vaikeutua ja nuoren keskittymiskyky huonontua. Nuorelle saattaa tulla sosiaalisia vaikeuksia, masennusta tai unettomuutta. Seksuaalista häirintää kokeneella nuorella on korostunut riski ajautua alkoholi- ja päihdekokeiluihin (Aaltonen 2012).

Seksuaalista häirintää kokeneen nuoren voi olla vaikeaa puhua tapahtuneesta. Tapahtumasta kertominen voi tuntua nuoresta pelottavalta ja jännittävältä. Erilaiset tuntemukset ovat tavallisia seksuaalista häirintää kokeneella nuorella, pintaan saattaa nousta uusia tunteita vielä pitkän ajan päästä tapahtuneesta. Seksuaalista häirintää kokenut nuori saattaa myös tuntea itse syyllisyyttä ja syyttää itseään tapahtuneesta. Syy seksuaaliseen häirintään ei kuitenkaan koskaan ole uhrin, vaan vastuu tapahtuneesta on aina häiriköllä (Väestöliitto 2021).

Seksuaalirikoksista ja niiden rangaistuksista säädetään Rikoslain (19.12.1889/39) luvussa 20. Laissa on yleissäädösten lisäksi erityisiä nuoria koskevia kohtia. Rikoslain 5 §:ssä määrätään erikseen rangaistuksesta alle 18-vuotiaan kohdistuvaa seksuaalista hyväksikäyttöä, jonka tekee nuoren opettaja tai häneen määräysvallassa oleva henkilö. Samassa pykälässä todetaan, että alle 18-vuotias, jonka kyky itsenäisesti päättää seksuaalisesta käyttäytymisestä on hänen kypsymättömyyttään sekä osapuolten ikäeron vuoksi olennaisesti heikompi kuin tekijällä. Näistä teoista rangaistus voi olla sakkorangaistus tai enintään neljä vuotta vankeutta.

Lain 6 §:ssä säädetään lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä. Alle 16-vuotiaaseen kohdistuvasta koskettelemalla tai muulla tavoin tehdystä seksuaalisesta teosta, joka on omiaan vahingoittamaan lapsen kehitystä, tuomitaan lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi. Sama rangaistus koskee 16-18 -vuotiaaseen kohdistunutta seksuaalista tekoa, jonka suorittaa nuoren vanhempi tai samassa taloudessa asuva henkilö.

Lapsen törkeä seksuaalinen hyväksikäyttö määritellään lain 7 §:ssä. Jos lapsi on alle 16-vuotias, kohteena on lapsi jolle rikos lapsen iän tai kehitystason vuoksi voi aiheuttaa erityistä vahinkoa, rikos tehdään erityisen nöyryyttävällä tavalla tai rikoksen tekijä nauttii uhrin erityistä luottamusta ja rikos on myös kokonaisuutta arvostellen törkeä, voidaan tekijä tuomita vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi. Lisäksi 8a §:ssä on säädetty erikseen seksuaalipalvelujen ostamisesta nuorilta, josta rangaistuksena on sakko tai enintään kaksi vuotta vankeutta. Lapsen houkuttelemisesta seksuaalisiin tarkoituksiin säädetään 8b §:ssä. Teosta rangaistuksena on sakko tai enintään vuosi vankeutta (Rikoslaki, 19.12.1889/39).

On ensiarvoisen tärkeää, että nuori kertoo kokemastaan luotettavalle aikuiselle. Kertomalla aikuiselle tapahtuneesta nuori saa neuvoja ja apua tilanteen lopettamiseksi ja selvittämiseksi, aikuisella on aina vastuu tilanteen lopettamisesta. (MLL 2021a.)

2.1 Grooming

Grooming on seksuaalisen häirinnän muoto, jossa nuori joutuu aikuisen henkilön ahdistelmaksi. Grooming on verkossa tapahtuvaa ahdistelua, jonka tarkoituksena on johdatella nuori tekemään seksuaalisia tekoja. Grooming prosessina alkaa yleensä normaalina arkisena keskusteluna, jossa hyväksikäyttäjän tarkoituksena on voittaa nuoren luottamus puolelleen. Keskustelut ovat hyvin yksinkertaisia normaaleja jokapäiväisiä asioista koulusta, harrastuksista ja ystävistä. Alussa keskustelut voivat olla hyvinkin lyhyitä. Hyväksikäyttäjä saattaa esittää itsensä yksinäisenä ystävää kaipaavana henkilönä. Keskustelun alussa hyväksikäyttäjä saattaa käyttäytyä hyvin ystävällisesti ja joustavasti, antaen nuorelle tuntea siitä, että houkuttelija on jonkinlainen reppana ja saa nuoren tuntemaan myötätuntoa itseään kohtaan. Tämän käytöksen tarkoituksena on lisätä nuoressa vallantunnetta keskusteluun, josta nuori saa valheellisen turvallisuuden tunteen ja kokee itse hallitsevansa keskustelua. (Väestöliitto 2021).

Tekijä tekeytyy nuorelle hyväksi ystäväksi, joka kannustaa ja ymmärtää, sekä on aidosti kiinnostunut nuoren elämästä. Nuori saa kuvan, että saa itse päättää siitä mitä asioita keskustelut koskevat. Hyväksikäyttäjä voi kertoa nuorelle nuoren kaipaamia myönteisiä asioita, esimerkiksi kehua ulkonäköä, kertoa nuorelle kuinka erityinen, rohkea ja itsenäinen hän on. Kun nuori saa hyväksikäyttäjältä osakseen paljon ymmärrystä ja tukea, herää nuoressa tunteita siitä, että nuori olisi hyväksikäyttäjälle velkaa samankaltaista lojaaliutta, kiintymystä ja ymmärrystä. Hyväksikäyttäjä luo nuorelle itsestään valheellista kuvaa kertomalla itsestään nuorelle valheellisia asioita, sisällössä saattaa olla myös totuuden murusia tai lähettäessään nuorelle esimerkiksi paljastavan kuvan itsestään näillä teoilla hyväksikäyttäjä antaa nuoren ymmärtää olevansa hyväksikäyttäjälle velkaa samankaltaisia asioita. Hyväksikäyttäjä saattaa myös vaatia nuorelta suoraan vastaavaa sitoutumista ja vastavuoroisuutta. Kun grooming jatkuu, kuvittelee nuori tutustuneensa aitoon ja todelliseen persoonaan. Kun nuori uskoo ja luottaa hyväksikäyttäjään, kynnys kertoa itsestään intiimejä asioita madaltuu. (Väestöliitto 2021).

Grooming -prosessi saattaa olla hyvin pitkäjänteinen tapahtuma, jossa nuoren luottamuksen saaminen vie aikaa. Toisaalta nykyisessä internet-maailmassa se saattaa tapahtua hyvinkin nopeasti (Koordinaatti 2020), jopa tunteissa. (Poliisi 2021). Kun luottamus suhde nuoren ja hyväksikäyttäjän välille on syntynyt, alkaa hyväksikäyttäjä vaivihkaa tuoda seksuaalisävytteisiä asioita mukaan keskusteluun. Hyväksikäyttäjä saattaa kysellä nuoren seksuaalisista kokemuksista, kysymykset esitetään osana normaalia keskustelua. (Väestöliitto 2021). Hyväksikäyttäjä saattaa myös kesken keskustelun avata videoyhteyden, jossa näyttää seksuaalista toimintaa ikään kuin vahingossa. (Koordinaatti 2020). Viestittely tässä vaiheessa usein nopeutuu ja emotionaalinen sekä seksuaalinen ilmapiiri keskusteluissa lisääntyy. Hyväksikäyttäjät käyttävät usein monia erilaisia manipuloinnin tapoja, joilla varmistavat lähestymisen ja nuoren sitoutumisen ja osallistumisen toimintaan. (Väestöliitto 2021).

Hyväksikäyttäjä voi myös yrittää luoda suhteen nuoren perheeseen ja ystäviin, jotta näyttäytyisi heidän silmissään luotettavalta ja vastuulliselta. (NSPCC 2021). Hyväksikäyttäjä saattaa myös käyttää lähestymisessä lahjontamenetelmiä, esimerkiksi antaa nuorelle jotakin mitä hän haluaa kuten lahjoja, rahaa, alkoholia, tupakkaa vastineeksi seksuaaliseen toimintaan osallistumisesta. Hyväksikäyttäjän yrityksenä voi olla käyttää omaa asemaansa nuoren pelotteluun ja uhkailuun, jotta nuori ei uskaltaisi puhua tapahtumista kenellekään. (Victoria state Government 2020.)

Grooming -prosessin alkaessa nuori ei tiedosta ja ymmärrä mitä on tapahtumassa koska seksuaalisävytteinen puhe ja toiminta ilmestyy keskusteluun mukaan vaivihkaa. Kodin turvallinen ympäristö ja hallinnan tunne omasta toiminnasta luovat nuorelle luottavaisen ja turvallisen tunteen. Netin kautta tapahtuva yhteydenpito hämärtää ja fyysisen kanssakäymisen puute ei saa vaarantunnetta nousemaan. Kun nuori alkaa epäillä ja katur keskustelun saamaa suuntaa ei hän usein uskalla kertoa asiasta aikuiselle. Nuoren yrittäessä lopettaa keskustelu hyväksikäyttäjä käyttää syyllistämisen keinoja nuoreen kuten ”itsehän sinä tätä halusit” jne. Syyllisyys ja pelko estävät nuorta kertomasta tapahtuneesta aikuiselle, nuori kokee asiasta syvää ahdistusta. Myös pelko lähetettyjen kuvien ja materiaalin leviämistään netissä tai intiimien keskustelujen paljastuminen on nuorelle raskas, ahdistava ja vaurioittava tilanne. Nuorella ei yleensä ole voimavaroja tapahtuman käsittelyyn vaan nuoren henkiset voimat menevät arjessa selviytymiseen ja elämän jatkamiseen. Tapahtumista yritetään luoda jonkinlainen merkityskokonaisuus elämään. Nuoret yrittävät näyttää ulospäin olevansa urheita ja pärjääviä. Nuori usein häpeää omaa osallisuuttaan ja pelkää kertoa asiasta luotettavalle aikuiselle. Nuori pelkää aikuisen suuttuvan tapahtuneesta ja syyttävän nuorta tapahtumien kulusta, nuori saattaa myös ajatella, että aikuinen ei usko nuoren syyttömyyteen. Nuoren on vaikea ymmärtää joutuneensa seksuaalirikoksen kohteeksi. Groomingin uhri saattaa olla pitkänkin aikaa täysin oireeton ja iloinen. Nuori saattaa jopa käyttäytyä muita nuoria kohtaan hyvin hoivaavasti ja aikuismaisesti. Nuori saattaa normaalitoiminnoissa työntää tapahtuneen täysin pois mielestään. Huonon olon tuntemukset ovat yleisiä yksin ollessa esimerkiksi ilta-aikaan ja ahdistuksen olo voittaa. Nuori saattaa alkaa käyttäytyä itseään vahingoittavalla tavalla. (Väestöliitto 2021).

Groomingia voi kuvata myös vaiheittain, seuraavassa kuviossa on hahmoteltuna groomingin vaiheet ja eteneminen.

1. Suhteen luominen. Hyväksikäyttäjä yrittää luoda luotettavan ystävyysuhteen ja tunnesiteen nuoreen. Hyväksikäyttäjä siirtää keskustelun yleisestä ja avoimesta sosiaalisen median alustasta yksityisviestittelyyn.
2. Suhteen syveneminen. Tekijä käyttää erilaisia keinoja kuten: lahjontaa, kehumista, mielistelyä tai näiden yhdistämistä, saadakseen nuorelta henkilökohtaista tietoa itsestään. Tämä tekee nuorelle keskustelun lopettamisen vaikeammaksi.
3. Seksuaalinen kommunikointi. Kun hyväksikäyttäjä on saanut nuoren luottamuksen alkaa hän määrätietoisemmin edetä kohti seksuaalisävytteistä keskustelua selvittäen nuoren seksuaalikokemuksia. Hyväksikäyttäjä lähettää nuorelle seksuaalista materiaalia ja vaatii saamaa vastineeksi.
4. Kiristys. Kun nuori ymmärtää tapahtuneen ja haluaa lopettaa suhteen hyväksikäyttäjä kiristää nuorta jatkamaan kommunikaatiota käyttäen hyödyksi nuoren kanssa käytyä seksuaalisävytteistä keskustelua tai materiaalia. Hyväksikäyttäjä saattaa myös vaatia kasvokkain tapahtuvaa tapaamista.

Taulukko 1. Groomingin vaiheet (mukaillen väestöliitto 2021).

2.2 Nuorten seksuaalioikeudet

Nuorille kuuluu omat seksuaalioikeudet. Jokaiselle nuorelle kuuluu mahdollisuus kokea seksuaalisuus myönteisenä asiana elämässään sekä mahdollisuus toteuttaa omaa seksuaalisuuttaan itselle sopivalla tavalla, loukkaamatta ketään. Nuoren tulee saada kehittyä seksuaalisesti omaan tahtiin ja yksilöllisesti. (Ryttyläinen & Valkama 2010, 84). Seksuaalioikeudet ovat liitoksissa ihmisoikeuksiin. Niillä tarkoitetaan yksilön oikeutta päättää vastuullisesti ja tietoisesti omaan seksuaalisuuteen liittyvistä asioista, riippumatta seksuaalisesta identiteetistä, sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, ihonväristä ja terveydentilasta. Seksuaalioikeuksien perustana on vapaus, tasa-arvo, yksityisyys ja itsemääräämisoikeus. Väestöliitto on julkaissut nuorten seksuaalioikeudet seuraavasti:

1. Oikeus omaan seksuaalisuuteen: Nuorella tulisi olla seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoleensa riippumatta oikeus ilmaista ja määritellä seksuaalista halua ja kokea seksuaalista nautintoa rikkomatta lakia tai toisen itsemääräämisoikeutta.
2. Oikeus tietoon seksuaalisuudesta: Jokaisen nuoren tulisi saada seksuaalioikeuksia kunnioittavaa seksuaalikasvatusta, koska ilman tietoa seksuaalisuudesta ei voi tehdä itenäisiä ja vastuullisia päätöksiä.
3. Oikeus suojella itseään ja tulla suojelluksi: Jokaisella nuorella on oikeus ruumiilliseen koskemattomuuteen ja oikeus kieltäytyä seksistä ja seksuaalisesta toiminnasta milloin

tahansa. Ehkäisymenetelmät kuuluvat jokaisen nuoren oikeuksiin. Jos nuori on kokenut seksuaalista uhkaa tai väkivaltaa, hänen oikeutensa saada apua ja tukea.

4. Oikeus seksuaaliterveyspalveluihin: Asuinpaikasta riippumatta ehkäisy- ja seksuaalineuvonta kuuluvat kaikille.
5. Oikeus näky: Nuorilla ja myös vähemmistöllä on oikeus tulla nähdyksi tai kuulluksi sekä oikeus ilmaista omia mielipiteitään. Nuorella on oikeus olla turvassa väkivallalta, häirinnältä ja sukupuoliselta syrjinnältä.
6. Oikeus yksityisyyteen: Seksuaalisuus on jokaisen henkilökohtainen asia ja jokaisella on oikeus itse päättää kuinka paljon ja kenelle siitä kertoo.
7. Oikeus vaikuttaa: Oikeus seksuaalikasvatukseen ja mielipiteen sanomiseen on jokaisen nuoren oikeus. Palveluja tuotettaessa tulisi ottaa huomioon nuorten mielipiteet ja tarpeet. (Väestöliitto 2021.)

2.3 Nuoren seksuaalinen kehitys

Nuoruus on elämän kehitysvaihe, jolloin irtaudutaan vähitellen lapsuudesta ja siirrytään kohti aikuisuutta. Nuoruus voidaan jakaa kolmeen eri vaiheeseen, varhaisnuoruuteen, keskinuoruuteen ja myöhäisnuoruuteen. Varhaisnuoruudessa nuori on iältään 11-14-vuotias, keskinuori on iältään 15-18-vuotias ja myöhäisnuori 19-22-vuotias. (Ryttyläinen & Valkama 2010, 87-88). Jokainen nuori kasvaa ja kehittyy yksilöllisesti eri tahtiin ja eri tavalla, joten nuoruutta on vaikea määritellä johonkin tiettyyn ikäryhmään kuuluvaksi. Nuoruuden alkaminen on helpompi määritellä kuin nuoruuden loppuminen. Nuoren kasvuun ja kehitykseen vaikuttaa yksilöllisesti nuoren oma perimä sekä fyysinen-, psyykinen- ja kulttuurillinen ympäristö. Luonteenpiirteet, yksilölliset kokemukset ja kulttuuri muokkaavat pitkälle persoonallisuuden kehitysvaiheita. (Aaltonen, Ojanen, Vilhunen & Vilen 2003, 15-19.)

Keskinuoruus on tärkeää aikaa nuoren tunne-elämän ja persoonallisuuden kehityksessä. Persoonallisuudella tarkoitetaan nuoren omaa identiteettiä, jolloin nuori on muodostanut melko pysyviä taipumuksia ajatella, tuntea ja käyttäytyä. Nuori kehittyy omaksi persoonakseen, jolla on omat mielipiteet, asenteet ja mieltymykset. Keskeisinä asioina keskinuoruudessa on seksuaalisuuden kehittyminen, kavereiden kanssa ajan viettäminen ja vanhemmista irtautuminen. Usein nuori tasapainoilee hormonaalisten mielialojen, kavereiden yllytyksen, kodin ja koulun sääntöjen, sosiaalisen median ja eri viiteryhmien tarjoamien impulssien viidakossa. (Ryttynen & Valkama 2010, 87.)

Mannerheimin lastensuojeluliitto määrittelee seksuaalisuuden ihmisen kokonaisvaltaista elämää ylläpitäväksi voimaksi. Seksuaalisuus on olemassa kaikilla koko elämän läpi, jokaisella ih-

misellä lapsuudesta vanhuuteen. Seksuaalisuus on suuri osa ihmistä, se vaikuttaa ihmisten tapaan ajatella, rakastaa ja tuntea. Seksuaalisuus kehittyy vaiheittain ja sen kehitys jatkuu koko ihmisen elämän läpi. (MLL 2019b.)

Nuori etsii ja yrittää selkeyttää omaa sukupuoli- ja seksuaalista identiteettiään ja yrittää samalla sopeutua muuttuneeseen kehoonsa. Mielessään nuori liittää seksuaalisuuden omaan kehoonsa ja alkaa muodostamaan itselleen käsitystä aikuisuuden seksuaalisuudesta. Nuori hahmottelee mitä seksuaalisuus tarkoittaa itselle asenteena, käyttäytymisenä, toimintana ja tunteena, sekä alkaa rakentaa itselleen omakuvaa itsestään. Ajatuksissaan nuori usein miettii ajatuksia omasta arvokkuudestaan, normaaliuudestaan ja riittävyystään. Sukupuolisuuden kohtaaminen miehenä tai naisena on uutta ja hämmentävää. (Ryttyläinen & Valkama 2010, 84.)

Seksuaalinen kehitys kiihtyy murrosiässä ja sukupuolihormonien erityis lisääntyy, nuori alkaa kiinnostua seksuaalisuudesta uudella aikuisella tavalla. Nuori alkaa nähdä itsensä täysin uudella tavalla, omana seksuaalisena itsenään, joka tuntee seksuaalista vetovoimaa muita kohtaan. Nuori alkaa testailemaan omaa viehätys- ja vetovoimaansa esimerkiksi pukeutumistyyliä sekä provosoivalla käyttäytymisellä. Ulkonäköasiat alkavat kiinnostaa eri tavalla ja nuori saattaa alkaa käyttää enemmän aikaa ulkonäköönsä ja sen huolittelemiseen. Ajatukset siitä, mitä muut ajattelevat nuoresta ovat yleisiä. Ronskien asioiden puhuminen ja käyttäytyminen on joillekin nuorille tapa seksuaalisuuden herätessä. Vähitellen nuoren seksuaalisuus tulee kokonaisvaltaisemmaksi, ihastumisen ja rakastumisen tunteet ovat tässä vaiheessa yleisiä. Nuoret pyrkivät itsenäistymään, seurustelukokeilut auttavat nuorta irtautumaan vanhemmista. (MLL 2019b.)

2.4 Seksuaalisen häirinnän yleisyys

Nuorten kokemaa seksuaalista häirintää on tutkittu runsaasti sekä Suomessa että kansainvälisesti. Suomessa Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (jäljempänä THL) julkaisee joka toinen vuosi (aina pariton vuosi) kouluterveyskyselyn, joka lähetetään kaikkiin Suomen kuntiin. Kyselyitä tehdään perusopetuksen 4. ja 5. vuosiluokan oppilaille, 8. ja 9. vuosiluokan oppilaille, lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijoille sekä ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoille. Tuoreimmat tulokset ovat kirjoittamishetkellä vuoden 2021 kouluterveyskyselystä. (THL:n kouluterveyskysely.)

Kysely on laaja kokonaisuus, jossa seksuaaliseen häirintään viittaavia indikaattoreita on vajaa kymmenen. Indikaattorit koostuvat kysymyksistä siitä, onko vastaaja kokenut seksuaaliväkivaltaa, seksuaalista häirintää, ehdottelua tai ahdistelua. Lisäksi kyselyssä kysellään, missä koettu mahdollinen seksuaalinen häirintä on tapahtunut (koulussa, yleisillä paikoilla, harrastuksissa, kotona tai yksityisessä tilassa). Lisäksi tutkimuksessa kysytään, onko vastaaja kokenut häirintää internetissä tai puhelimesta. Vastaajalta kysytään myös reagoimisesta koettuun sek-

suaaliseen häirintään ja siihen, onko vastaaja kokenut saaneensa tukea kokemaansa seksuaalisen häirintään. Kysely on siis kohdistettu suurelle joukolle nuoria ja se sisältää myös runsaasti taustamuuttujia, jotka mahdollistavat aineiston analysoinnin eri tekijöiden mukaan. Aineistosta onkin tehty useita tutkimuksia sekä myös THL:n omia julkaisuja ja artikkeleita. (THL:n kouluterveyskysely.)

Seksuaaliväkivaltaa vuoden 2021 kyselyssä ilmoitti kokeneensa tasaisesti noin 9-10 prosenttia vastanneista kaikissa kolmessa ryhmässä (yläaste, lukio, ammatillinen oppilaitos). Seksuaaliväkivalta on kuitenkin voimakkaasti sukupuolittunut niin, että tytöt kokevat kaikissa ryhmissä selvästi enemmän kuin pojat. Vuoden 2021 tutkimustuloksista voidaan huomata, että voimakasta sukupuolten välinen vaihtelu oli Ammattioppilaitosten oppilailla, jossa 19 % tytöistä ja vain 4 % pojista ilmoitti kokeneensa seksuaalista väkivaltaa. (THL:n kouluterveyskysely.)

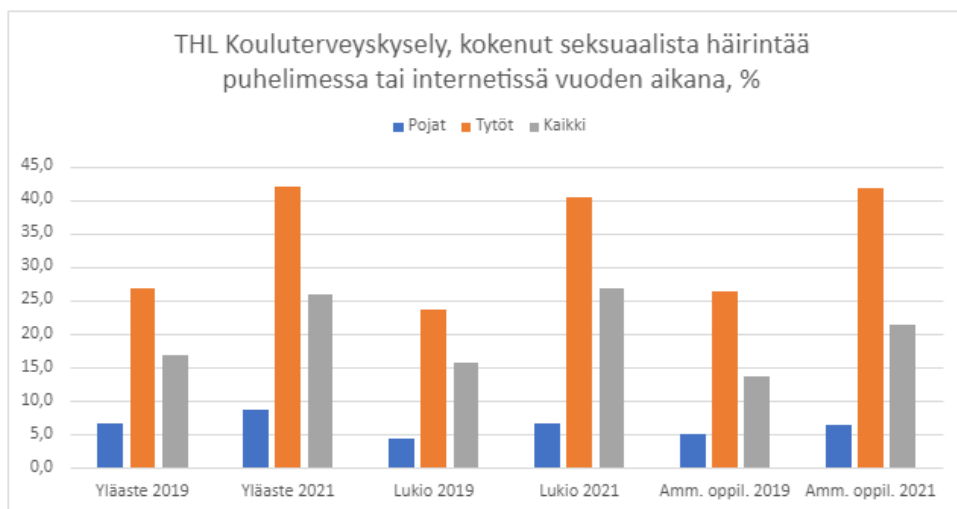
Seksuaalista ehdottelua ja ahdistelua eli lievempää versiota seksuaalisesta häirinnästä on kokenut huomattavasti useampi kyselyn perusteella. Karkeasti sanottuna noin 30 % kaikista vastaajista on kokenut ehdottelua tai ahdistelua. Edelleen sukupuolten väliset erot ovat todella suuret, tytöt kokevat noin viisi kertaa enemmän seksuaalista ehdottelua ja ahdistelua poikia enemmän riippumatta siitä, ovatko he yläasteella, lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Esimerkiksi lukioikäisistä tytöistä 50 % ilmoitti kokeneensa seksuaalista häirintää ja ainoastaan 8 % pojista. Seksuaalisen häirinnän esiintymispaikoista kysyttäessä vastaajista kohtalaisen pieni osa vastaa kokeneensa nimenomaan koulussa seksuaalista häirintää (lukiossa 1,8 %, ammattioppilaitoksessa 3,3 % sekä yläasteella 5,5 %). (THL:n kouluterveyskysely.)

Puhelimessa ja netissä tapahtuvaa seksuaalista häirintää on kokenut 21 % (ammatillinen oppilaitos), 27 % (lukio) sekä 26 % (yläaste) vastaajista. Edelleen tuloksia tarkastellessa voidaan huomata, että tytöt ovat kohdanneet seksuaalista häirintää puhelimessa tai netissä selvästi poikia enemmän (jopa viisi kertaa enemmän). Julkisessa tilassa seksuaalista häirintää nuoret ovat kokeneet niin, että yläasteikäiset sekä ammatillisen oppilaitoksen opiskelijat ovat kokeneet sitä vähiten (12 %) ja eniten lukio-opiskelijat (18 %). Jälleen tytöt kokevat merkittävästi enemmän seksuaalista ahdistelua julkisessa tilassa. Kun esimerkiksi lukiota käyvistä pojista julkisen tilan seksuaalista häirintää on kokenut vain 1,8 %, lukiossa opiskelevista tytöistä peräti 28 % on ilmoittanut kokeneensa julkisissa tiloissa seksuaalista häirintää. Sama suuntaus on pienemmässä mittakaavassa myös yläasteikäisten sekä ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien kohdalla. (THL:n kouluterveyskysely.)

Vuoden 2019 kouluterveystutkimuksessa kysyttiin lisäksi, onko vastaaja kertonut kokemastaan seksuaalisesta häirinnästä. Reilu neljännes vastanneista vastasi kertoneensa häirinnästä. Tytöt kertoivat hiukan poikia enemmän kokemastaan häirinnästä aikuisille. Yläasteikäisten vastauksissa ero oli pienempi (pojista 20,7 % ja 27,0 % tytöistä kertoi aikuiselle), lukiolaisten osalta tytöistä noin 28 % ja pojista 18 % kertoivat vanhemmille. Ammattioppilaitosten opiskelijoista

36 % seksuaalista häirintää kokeneista tytöistä kertoi aikuiselle asiasta ja 17 % pojista. Koulun aikuisilta tukea oli saanut lukiolaisista noin 39 %, yläasteikäisistä noin 56 % ja ammattioppilaitosopiskelijoista noin 60 % vastaajista. Näissä pojat kokivat saaneensa suhteellisesti tyttöjä enemmän tukea kaikissa vastaajaryhmissä. Vanhemmilta, ystäviltä tai muilta läheisiltä nuoret kokivat saaneensa tukea erittäin hyvin. Noin 90 % kaikista vastaajista koki saaneensa tukea läheisiltään. Tässä poikien vastaukset olivat hiukan tyttöjen vastauksia alhaisempia. Aineistoa voidaan tutkia myös alueellisesti vaikkapa maakunnittain (myös kuntakohtaiset arvot ovat saatavissa halutessaan). (THL:n kouluterveyskysely.)

Vuoden 2019 kouluterveystutkimuksen sekä vuoden 2021 tutkimustuloksia voidaan verrata niiden sisältämien samojen elementtien osalta, josta voidaan tehdä päätelmiä lyhyen ajan trendeistä ja seksuaalisen häirinnän kokemusten muutoksesta ajan yli. Seksuaalisen häirinnän kasvu on ollut merkittävää vuoden 2019 kouluterveyskyselyyn verrattuna kaikkien häirinnän muotojen osalta. Erityisesti internetissä ja puhelimesta tapahtuvaa seksuaalista häirintää on selvässä kasvussa, kun verrataan vuosien 2019 sekä 2021 tutkimustuloksia. (THL kouluterveyskysely 2019, 2021.)

Taulukko 2. THL:n kouluterveyskysely, kokenut seksuaalista häirintää puhelimesta tai internetissä vuoden aikana, % vuodet 2019,2021.

Samalla voidaan nopeasti huomata, että häirinnän kasvu selittyy lähes yksinomaan sillä, että nimenomaan tytöt ovat kokeneet seksuaalista häirintää puhelimesta tai internetissä enemmän, poikien kokeneen häirinnän pysyneen lähes tulkoon ennallaan. Kasvu on ollut erittäin voimakasta parin vuoden välein tehdyissä tutkimuksissa. Esimerkiksi yläasteikäisten tyttöjen kokema seksuaalinen häirintä puhelimesta tai internetissä on kasvanut yli 15 prosenttiyksikköä (27 % => 42 %). Samoin lukioikäisten tyttöjen osalta muutos on ollut suurta (23 % => 40 %). Ammattioppilaitoksissa opiskelevien osalta muutos on ollut myös merkittävää (26 % => 41 %). (THL:n kouluterveyskysely).

2.5 Turvaohjeet nuorelle

Yhdenkään lapsen tai nuoren ei tulisi kokea väkivaltaa, häirintää, hyväksikäyttöä tai syrjintää elämässään. Turvataitokasvatuksella ennaltaehkäisevästi on suuri merkitys lapsen ja nuoren tunnetaitojen kehittymisessä. Turvataitokasvatuksella myös vahvistetaan lapsen ja nuoren omia voimavaroja ja tuodaan lapsi ja nuori tietoiseksi omista seksuaalioikeuksista. Lapsen ja nuoren tulee oppia kunnioittamaan niin omia, kuin toisten asettamia rajoja. Nuori oppii turvataitojen myötä tunnistamaan omat oikeutensa ja samalla hän oppii tunnistamaan väkivallan ja häirinnän eri ilmenemismuotoja.

Näissä tilanteissa hälytyskellojen tulisi soida:

1. Kun netissä tapaamasi ihminen on paljon vanhempi, kuin sinä olet tai hän kertoo olevansa samanikäinen, mutta kuulostaa paljon vanhemmalta.
2. Nettituttu lupaa asioita, jotka kuulostavat liian hyviltä ollakseen totta
3. Pyytää sinua lähettämään mm. alastonkuvia ja haluaa puhua intiimeistä ja henkilökohtaisista asioista.
4. Pyytää sinua salaamaan kanssaan käydyt keskustelut jne.

Turvaohjeet:

- Opettele sanomaan jämäkästi ei!
- Poistu paikalta, nettisivulta tai epämiellyttävästi tilanteesta. Sinun ei tarvitse selitellä poistumistasi kenellekään.
- Älä jaa yhteistietoja tuntemattomille. Ole myös tarkkana millaisia kuvia jaat itsestäsi ja kenelle.
- Jos tapaat netissä tutustumiisi ihmisiin muista aina kertoa jollekin mihin olet menossa ja kenen kanssa.
- Muista aina kertoa jollekin aikuiselle, jos joudut itse kohtaamaan tai näet epämiellyttäviä tilanteita.

(mukaillen Aaltonen, 2012)

3 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa groomingin yleisyyttä ja ilmenemismuotoja. Tavoitteena on tuottaa materiaalia groomingin piirteistä ja miten groomingin ilmenemistä on tutkittu.

Tutkimuskysymykset:

- Mitä grooming on ja miten se ilmenee?
- Miten groomingia on akateemisesti tutkittu eri näkökulmista?

4 Opinnäytetyön toteutus kirjallisuuskatsauksena

Kuvailevalla kirjallisuuskatsauksella etsitään vastauksia rajattuihin tutkimuskysymyksiin ja selvitetään, paljonko tutkimustietoa aiheesta on olemassa ja millaisesta näkökulmasta aihetta on tutkittu sekä Suomessa että maailmalla.

4.1 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä

Kuvailevaa kirjallisuuskatsausta käytimme aineiston keruumenetelmänä. Se on yleiskatsaus ilman tiukkoja ja tarkkoja sääntöjä. Kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa voidaan käyttää laajoja aineistoja ja tutkimuskysymykset ovat väljempiä. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on itsenäinen tutkimusmenetelmä ja sen tarkoitus on kuvata jo olemassa olevaa tietoa.

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus sisältää neljä eri vaihetta: tutkimuskysymysten muotoilu, aineiston kerääminen, aineiston kuvaaminen ja saatujen tulosten tarkastelu. Etsimme mahdollisimman merkityksellistä aineistoa kirjallisuuskatsauksemme tueksi. (Salminen 2011).

Koko opinnäytetyön prosessia ohjaa tutkimuskysymys, joten sen muotoon rajaaminen on tärkeätä. Tutkimuskysymyksen muotoilun jälkeen haetaan ja valitaan aineisto, jota käytetään opinnäytetyössä. Aineistonhaku vie aikaa ja aineistonhaku on kuvattava niin tarkasti, että tarvittaessa sen voi toistaa. (Niela-Vilen & Hamari 2016, 26.)

Viimeisenä vaiheena kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa on tulosten tarkastelu. Siinä tiivistetään saadut tulokset, pohditaan ja käytettyjä menetelmiä ja sisältöä. (Kangasniemi ym. 2013.)

4.2 Aineiston hankinta

Kirjallisuuskatsausta varten etsimme tietoa monipuolisesti kirjallisuudesta, kotimaisista ja ulkomaisista julkaisuista. Verkkojulkaisuja aiheesta on huomattavasti enemmän saatavilla, kuin painettua kirjallisuutta, joten käytimme pääasiassa verkkojulkaisuja. Grooming ilmiönä on verrattaen tuore, ja halusimme keskittyä tutkimaan nimenomaan internetissä tapahtuvaa groomingia, joten se rajasi edelleen aiheitamme.

Aineistoa haimme syksyn 2021 aikana sekä suomalaisista että ulkomaisista tietokannoista ja hakukoneista käyttämällä monipuolisesti erilaisia hakusanoja kuten seksuaalinen hyväksikäyttö, grooming, tutkimus, seksuaaliterveys, nuoret ja seksuaalisuus. Mukaan haluttiin sekä suomenkielisiä tutkimuksia että kansainvälisiä tutkimuksia. Pääpaino oli ajatuksemme mukaan alkuaan siinä, että tarkastelisimme pääasiassa Suomessa tehtyä tutkimusta. Haimme suomenkielisen tutkimuksen lisäksi englanninkielistä tutkimusmateriaalia hakusanoilla grooming, study, sex.

Groomingia koskevia tutkimuksia haettiin hakusanoilla ”grooming” ja ”tutkimus” ja ”internet”. Hakulähteinä käytimme sekä laurean kirjastosta löytyviä kirjastoja, että internetiä. Mukaan haluttiin sekä suomenkielisiä tutkimuksia että kansainvälisiä tutkimuksia. Eri lähteistä löytyi vaihtelevasti aihetta käsitteleviä tutkimuksia (osasta tieteellisistä kirjastoista ei löytynyt lainkaan relevantteja tutkimuksia). Päätimme käyttää hakukoneena lopulta internetiä ja google scholaria.

Pyrimme valikoimaan aihepiiriä käsitteleviä tutkimuksia mahdollisimman monipuolisesti ja eri näkökulmista lähestyen. Kävimme tutkimuksia läpi otsikko- ja lyhennelmätasolla runsaasti siten rajaten, että jo valittujen tutkimusten lisäksi saisimme mukaan mahdollisimman laajan katsannon aiheeseen eri näkökulmista. Siten, mikäli löydetty tutkimus käsitteli jo aiemmassa vaiheessa mukaan valittua tutkimuksen aihepiiriä tai niiden tutkimuskysymystä, jätettiin se valitsematta perustuen siihen, että aihetta oli jo aiemmassa vaiheessa käsitelty. Lisäksi kriteerinä oli se, että tutkimus oli julkaistu tieteellisessä julkaisussa tai että se muuten vaikutti akateemisten menetelmien mukaan laaditulta. Hakiessamme aineistoa kiinnitimme erityisesti huomiota julkaisujen julkaisuajankohtaan ja jätimme käyttämättä opinnäytetyössämme yli 10 vuotta vanhoja julkaisuja.

Suomenkielisiä tutkimuksia haimme google scholarista hakusanoilla ”grooming” + ”tutkimus” + ”internet” ja saimme 333 tulosta. Lisäksi aika oli rajattu koskemaan kulunutta kymmentä vuotta eli vuosia 2010 - 2021. Englanninkieliset hakusanat olivat ”grooming”, ”sexual”, ”study”, ”online”, ”adolescent” hakusanoja vaihdellen. Toimimme niin, että suomenkielisten tutkimusten lisäksi pyrimme valikoimaan mukaan mahdollisimman monipuolisesti aihetta käsitteleviä tutkimuksia.

4.3 Aineiston analysointi

Aineiston analyysin tarkoituksena on löytää tärkeitä tietoa tutkimuskysymyksen kannalta. Aineisto voidaan analysoida kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa joko induktiivisen eli aineistolähtöisen tai deduktiivisen eli teoriaan pohjautuvan sisällön analyysin avulla. Induktiivisessa sisällön analyysissä aineistosta muodostetaan käsitteitä, jotka kuvaavat tutkittavaa ilmiötä. Induktiivista analyysiä voidaan käyttää tapauksissa, joissa ei ole olemassa olevaa tutkimusta aiheesta tai kun tieto on hyvin hajanaista.

Deduktiivisessa sisällön analyysissä aineisto pohjautuu jo tutkittuun tietoon. Se ohjaa aineiston analyysiä. Siinä kerätään tekstistä sopivia ilmaisuja valmiiksi luotuihin kategorioihin. Aineistojen osalta (Tuomi, Sarajarvi 2018: 110,127-129.)

Opinnäytetyössämme käytimme deduktiivista sisällön analyysiä. Ilmiötä oli jo aiemmin tutkittu, joten Tietoa etsiessämme analysoimme samalla aineistoja. Läpikäydessämme monia eri lähteitä pohdimme jatkuvasti mitkä sisällöt ja aineistot ovat hyödynnettävissä opinnäytetyömme tarkoituksen ja tavoitteen huomioiden.

Toinen tutkimuskysymyksistämme oli miten groomingia on tutkittu akateemisesti. Alla on avattu valitsemiamme tutkimuksia, jotka pyrkivät vastaamaan tähän kysymykseen. Tutkimuksen aihepiiri ja näkökulma groomingiin nähden on mainittu aina numeron jälkeen. Seuraavassa on laitettu taulukko, jossa on käyty lyhyesti läpi mukaan valikoituneet tutkimukset:

Tekijä, vuosi ja maa	Tutkimuksen aihe	Tutkimuksen tyyppi	Tutkimusmenetelmä ja aineisto	Keskeiset tulokset
Nikolovska 2020, Suomi	The Internet as a Creator of a Criminal Mind and Child Vulnerabilities in the Cyber Grooming of Children	Väitöskirjatutkimus	Kvantitatiivinen tutkimus chat -aineistoa hyväksikäyttäen, suomalainen tutkimusaineisto	Grooming-prosessin määrittely, miten groomingia voisi parhaiten ja tehokkaimmin ennaltaehkäistä, nuorten opastaminen groomingin havaitsemiseen sekä lopettamiseen, jatko-tutkimusaihe-ehdotukset.
Saarinen 2014, Suomi	Alaikäisen kohtaama seksuaalinen hyväksikäyttö internetissä – tuen merkitys selviytymisessä	Pro Gradu -tutkielma	Kvalitatiivinen tutkimus haastattelututkimuksena, suomalainen aineisto	Millaista tukea Internetissä seksuaalista hyväksikäyttöä kokeneet nuoret saivat kokemustensa perusteella, millaisia tuntemuksia ja vahinkoa hyväksikäyttö aiheutti, millaista apua tuesta on ollut ja miten se on auttanut nuorta selviytymään.
Lampainen 2011, Suomi	Grooming internetissä ja lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	Pro Gradu -tutkielma	Kvalitatiivinen tutkimus kyselylomakkeella tutkiville viranomaisille, suomalainen aineisto	Internetissä syntyneen grooming prosessin syntyminen, millaiseksi suhde osapuolten välillä muodostuu, miten suhdetta ylläpidetään.
Whittle, H.C., Hamilton-Giachritsis, C. E., & Beech, A. R. 2015, Englanti	A Comparison of Victim and Offender Perspectives of Grooming and Sexual Abuse	Tutkimus, julkaistu Deviant Behavior julkaisussa	Puolistrukturoitu haastattelututkimus viranomaisille, englantilainen aineisto	Groomingin osapuolten näkemykset tapahtuneesta, eroavaisuudet näkemyksissä
Resett, S., 2021, Argentiina	Grooming online, sexting and emotional problems in Argentinean adolescents	Tutkimus, julkaistu Ciencias Psicologicas -julkaisussa	Strukturoitu kyselytutkimus argentiinalaisen oppilaitoksen nuorille	Internetissä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän yleisyys, häirintää selittävien tekijöiden löytäminen (kulttuuriset tekijät), vertailu muuhun maailmaan
Sunde, M., 2018, Englanti	Child Sexual Grooming: An exploratory study into the grooming of sexually exploited boys	Väitöskirjatutkimus	Kvalitatiivinen semistrukturoitu haastattelututkimus lastensuojeluviranomaisille, englantilainen aineisto	Poikiin kohdistuvan groomingin erot tyttöjen vastaan, sukupuolten väliset erot, pojan seksuaalisen suuntautumisen vaikutus kohdattuun seksuaalisen häirinnän määrään, uhrin demografiset erot verrattuna tyttöihin
Reeves, J., Soutar, E., Green, S. and Crowther, T. (2018), Englanti	Children and Young People's Vulnerabilities to Grooming	Tutkimus, julkaistu kirjassa Contemporary Perspective on Child Psychology and Education	Kirjallisuuskatsaus	Kootusti kirjallisuudesta kerätty lista groomingille ja lapsen seksuaaliselle ahdistelulle altistavista tekijöistä

Taulukko 3. Kirjallisuuskatsaukseen mukaan valitut tutkimukset.

Alla on käyty läpi tarkemmin mukaan valikoituneet tutkimukset.

1 Groomingin prosessin tunnistaminen, jatkotutkimusaiheet, estämistoimenpiteet

Nikolovska (2020) tutkii väitöskirjassaan prosessia, joka syntyy lasten houkuttelemisessa internetissä. Tutkimuksen mukaan seksuaalisen nettihoukuttelun vaiheita ja syitä ei ole kyetty kuvaamaan tarpeeksi syvällisesti aiemman tutkimuksen osalta.

Seksuaalista häirintää on tutkimuksen mukaan laajalti käsitelty ja tutkittu, mutta aiheesta tehdyt tutkimukset ja niissä käytetyt metodologiat eivät useimmiten liity suoranaisesti internetissä tai sähköisessä ympäristössä tapahtuvaan seksuaaliseen häirintään, vaan ne ovat usein yleisemmällä tasolla koskeneet esimerkiksi seksuaalista häirintää fyysisessä maailmassa. Samoin aihepiiriä koskevissa tutkimuksissa on keskitytty usein tekijän toimiin ja jätetään uhrin toimien vaikutusten arviointi prosessiin vähemmälle. Nikolovska (2020).

Tutkimuksen tarkoitus on pyrkiä käsitteellistämään nimenomaan kybermaailmassa tapahtuva seksuaalinen häirintä ja luoda kvantitatiivinen tutkimus käyttäen poliisilta saatua todellisen seksuaalisen häirintätapausten chat-aineistoa (1 tekijä, jolla 14 erillistä uhria). Tutkimuksessa selvitetään internetissä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän vaiheet ja esittämään käytännön toimenpiteitä ja tutkimusmetodologian kehittämistä jatkotutkimukselle. Lisäksi tutkimuksessa pyritään löytämään käytännön toimenpiteitä verkkorikollisuuden sekä seksuaalisen nettihoukuttelun vähentämiseksi. Nikolovska (2020).

Tutkimustuloksina Nikolovska (2020) esittää yhdeksän kohdan listan, johon tulevan groomingia koskevan tutkimuksen tulisi vastata:

- *Käyttäytymismallinnuksen kehittäminen, joka ottaa huomioon myös uhrin tekemiset sekä vaikutukset tekijän tekemisiin kommunikaatiossa.*
- *Chat-aineistojen tai vastaavien tutkiminen ja käyttäminen rikosten tulkinnessa voi olla hyödyllistä*
- *Mitkä uhrin käyttämät sanat tai kommunikaatio on ehkäissyt tai estänyt seksuaalisten tekojen tapahtumista*
- *Mitkä sellaiset sanat ja kommunikaatio, jotka itsessään ei sisällä seksuaalista sisältöä, ahdistelija käyttää saadakseen houkuteltua uhrin*
- *Mitkä ei-seksuaaliset sanat ja kommunikaatio, joita uhri käyttää, voi stimuloida ahdistelijan käytöstä*

- *Miten tunnistautuminen voi ehkäistä seksuaalista ahdistelua (esimerkiksi uhrin tekemä ahdistelijan sosiaalisen median tilin katselu ja iän todistaminen)*
- *Neutralisoivien tekniikoiden tutkiminen, joilla uhri voi suojautua ahdistelijaa vastaan*
- *Miksi uhrit jatkavat kommunikaatiota ja keskustelua ahdistelijan kanssa, vaikka uhri selvästi ymmärtää, että häntä käytetään hyväksi*
- *Parhaiden käytäntöjen luominen, jossa jo nuorella iällä suunnitellaan ja toteutetaan opetus, jossa nuoria opastetaan tekemään järkeviä valintoja internetissä*

Samoin tutkimustuloksena esitetään toinen yhdeksän kohdan lista käytännön toimista, joilla grooming -ilmiötä voidaan pyrkiä estämään:

- *Aikaikkuna, jolla kriittinen tapahtuma tapahtuu kommunikaatiossa, on lyhyt. Seksuaalinen teko tapahtuu keskimäärin alle viiden päivän kuluessa ensimmäisestä kontaktista, jolloin teon estämiseen on vähän aikaa. Parhaat keinot ovat ennalta estäminen eli lasten opettaminen tulkitsemaan seksuaalista häirintää ja houkuttelua.*
- *Mitkä uhrin tekemät viattomat ja ei-seksuaaliset kommentit saavat aikaan tekijässä mahdollisesti aikaan seksuaalisen häirinnän aktivoitumisen? Eli millä tavalla uhri voi ”stimuloida” tekijää tahtomattaan tekemään seksuaalista häirintää?*
- *Pelkästään kieltäytyminen seksuaalisen teon suorittamisesta tai tekijän pyynnön ohittaminen ei ole riittävä ohje lapselle seksuaaliselta häirinnältä suojautumiseen. Tekijän pitkäkestoinen maanittelu ja teon ”neutralisointi” voivat kestäessään aiheuttaa sen, että uhri lopulta toteuttaa tekijän pyynnön.*
- *Viranomaisilla uhkaaminen ei aina johda toivottuun lopputulokseen. Varsinkin, jos uhrin tekemä uhkaus ei koskaan johda tekoihin, voi ahdistelija saada tästä lisää uskoa siihen, ettei uhri tule toteuttamaan uhkaustaan koskaan ja jatkamaan ahdistelua.*
- *Sovelluskehittäjien ennaltaehkäisevät kielentunnistus- ja muut tekniset toimet, joilla pyritään havaitsemaan seksuaalista häirintää, eivät tulisi rajoittua vain seksuaalisluonteiseen sanastoon, vaan niiden tulisi osata havaita sellaista seksuaalista häirintää, jotka itsessään eivät sisällä suoranaisesti seksuaalista sanastoa.*
- *Aina ahdistelija ei väitäkään olevansa alaikäinen. Tutkimuksessa tekijä valehteli ikänsä joissain tapauksissa siten, että hän väitti olevansa täysi-ikäinen. Aina tekijä ei*

siis välttämättä väitä olevansa uhrin ikäinen, vaan voi väittää myös olevansa vanhempi.

- *Joskus tekijä voi haalia uhrin kautta uusia uhreja tämän lähipiiristä, esimerkiksi sosiaalisen median kautta kavereita samasta ikäryhmästä.*
- *”Sexting”, eli seksuaalinen viestittely oli tutkimusaineistossa yleistä. Alle 14-vuotiaille olisi hyödyllistä saada opetettua, mikä on sallittua, ja tuota vanhemmille nuorille, että mitä kannattaa kirjoittaa netissä.*
- *Nuorten ja virkakoneiston luottamuksen rakentaminen ja kasvattaminen. Opetus- ja muut toimet, joilla saataisiin nuoret luottamaan viranomaisiin.*

2 Groomingin seuraukset uhrille ja nuoren selviäminen traumasta

Saarinen (2014) tutki pro gradu -tutkielmassaan alaikäisten kohtaamaa seksuaalista hyväksikäyttöä internetissä. Tutkimus oli laadullinen tutkimus, jonka aineisto oli kerätty pyytämällä kirjeitä seksuaalista hyväksikäyttöä internetissä kokeneilta nuorilta. Aineistoa täydennettiin selviytymiskertomuksia sisältävällä kahdella kirjalla sekä ammattilaisilta saaduilla sähköposti-vastauksilla. Tutkimus keskittyy siis seksuaalista häirintää kokeneiden tuen saamiseen ja jälkihoitoon liittyviin aihepiireihin. Tutkimuskysymykset olivat: mitä tukea nuori on saanut, millainen on tuen merkitys nuorelle sekä miten tuki on auttanut nuorta selviytymään?

Häirintää kokeneet nuoret tunsivat häpeää, itsesyytöksiä sekä masennusta, joka saattoi kestää pitkiä aikoja. Itsetunto-ongelmat, psykosomaattiset oireet, pelot ja vihantunteet tekijää kohtaan olivat myös tyypillisiä häirintää kokeneiden kohdalla. Tuen hakeminen koettiin yleisesti vaikeaksi; ei tiedetty mistä hakea apua tai ei haluta puhua tapahtuneesta kenellekään, koska puhuminen aiheesta koetaan hyvin vaikeana. Syyllisyyden ja häpeän tunteet nousevat usein esiin. Nimettömänä kertominen oli helpompi tapa kertoa tapahtuneesta ja osalla vastaajista ajan kuluminen helpotti asioiden läpikäyntiä. Tukea voitiin hakea sekä lähiomaisilta tai ammattiauttajilta. Ammattilaiset (tavalliset lääkärit) eivät aina tienneet, miten kohdata seksuaalista häirintää kokenut ja minne ohjata hänet. Hoito koettiin usein kohdistuvan väärin asioihin eikä uhreja kuunneltu tai uhri ei osannut kertoa oikealla tavalla tapahtuneesta. Usein hoitoihin voi olla pitkä jono, joka ei auta uhrin tervehtymistä. Saarinen (2014).

Nuoret kokivat, että kuunteleminen on hyödyllistä, eli joku kuuntelee ja on tilanteessa läsnä. Myös kertominen koettiin hyödyllisenä, vaikka se olikin vaikeaa useissa tapauksissa. Yleisesti ottaen myös terapia koettiin hyödyllisenä. Syytteen nostaminen koettiin vaikeaksi ja uhri jou-

tuu käsittelemään asian uudelleen ja mahdollisten eri oikeusasteiden käsittelyjen myötä useamman kerran. Erään uhrin mukaan oikeuskäsittely aiheutti pahemmat traumat kuin itse tapahtuma. Saarinen (2014).

Selviytymiskeinoista nuorten kertoman mukaan hyödyllisenä koettiin aiheesta kirjoittaminen. Myös unohtaminen mainittiin yhtenä keinona, joka johtaa helposti siihen, ettei esimerkiksi haluta hakea oikeutta, kun tapahtumat tulisi jälleen palauttaa mieliin. Osa uhreista kykeni kertomaan tapahtumista ja saamaan apua vasta selvästi myöhemmin. Yleisesti selviytymiseen tapahtuneesta tarvittiin uhrien mielestä aina aikaa. Osa oli saanut apua uskosta ja Jumalasta. Lisäksi mainittiin se, että tulee pyrkiä myös itse aktiivisesti hoitamaan arkipäiväisiä asioita ja ei jäädä itsesääliin makaamaan. Saarinen (2014).

3 Groomingin prosessi, suhteen laatu osapuolten välillä

Lampainen (2011) tutki pro gradu -tutkielmassaan, miten internetissä syntynyt grooming -prosessi syntyy, millaiseksi suhde tekijöiden välille muodostuu sekä miten suhdetta ylläpidetään. Tapauksia tutkiville viranomaisille suunnattiin verkkokysely, jonka vastauksia tulkitsemalla tutkijat tekivät seuraavia johtopäätöksiä. Tutkittavat tapaukset rajattiin niin, että osapuolet eivät tunteneet entuudestaan toisiaan, vaan ensitapaaminen oli tapahtunut internetissä.

Lampainen (2011) käyttää tutkimuksessaan usein myös muissa tutkimuksissa esiintyvää O'Connellin (2003) esittämää grooming prosessin typologiaa, jossa prosessi etenee seuraavasti:

- *Uhrien valinta. Hyväksikäyttäjä valitsee uhrin usein iän, ulkonäön tai maantieteellisen sijainnin perustella.*
- *Tuttavuuden tekeminen. Tyypillisesti hyväksikäyttäjä pyytää nopeasti lasta lähettämään kuvan itsestään.*
- *Ystävyyss- ja ihmissuhteen luominen. Ystävyyden syveneminen ja luottamuksen kasvattaminen kertomalla asioita.*
- *Riskien arviointi ja kartoitus. Tekijä kartoittaa riskejä, joita kanssakäymisestä seuraa.*
- *Yksinoikeuden luominen. Tekijä pyrkii edelleen syventämään suhdetta ja saavuttamaan ykkösluotetun aseman tarjoamalla ymmärrystä ja omistautumista. Yhteydenpito usein tihentyy ja pitenee tässä vaiheessa.*
- *Seksin mukaan liittäminen, hyväksikäyttö. Usein seksuaalissävyytteiset aiheet ujutetaan tekijän toimesta vaivihkaa keskusteluun. Aiemmin pohjustettu luottamus uhriin voi aiheuttaa sen, että lapsi ei tiedä miten toimia ja suostuu tekijän toiveisiin*

Varsinainen tutkimus toteutettiin strukturoidulla kyselylomakkeella, joka noudattelee yllä olevaa luokittelua. Lomake kohdistettiin tapauksia tutkineille poliisiviranomaisille, uhreja ei

tutkimuksessa haastateltu. Tyypillisesti ahdistelijan yhteydenpito uhriin alkaa lapsen kehumi-sella tai kuvan kommentoinnilla. Lapsi jatkoi yhteydenpitoa ahdistelijan kanssa useimmiten siksi, että koki hänen välittävän, ymmärtävän sekä olleensa kiinnostunut lapsesta. Lisäksi se, että lapsi koki tilanteen jännittävänä, oli yleistä. Pääsääntöisesti aloite yhteydenpitoon tuli ahdistelijalta, mutta lapsi ei ollut passiivinen osapuoli, vaan osallistui usein aloitteellisesti yhteydenpitoon. Suhdetta syventämään tekijä pyrki useimmiten tarjoamalla uhrilleen hyväksyntää sekä ymmärrystä. Lähes kaikki ahdistelijat joko jättivät kertomatta tai valehtelivat ikänsä uhreilleen, ja ikä paljastuu lähes aina vasta siinä vaiheessa, kun hyväksikäyttösuhde on jo toteutunut. Lampainen (2011.)

Aika usein seksuaalissävytteiset asiat tulivat esiin jo suhteen alkuvaiheessa, joskin hajonta vastauksissa oli kovaa tämän kysymyksen suhteen. Tekijä ei koskaan aloittanut vuorovaikutusta seksuaalisuutteen viittaavia asioita käsittelemällä, vaan kaikissa tapauksissa aihe otettiin esille joko vähitellen tai aika suoraan. Lapsi oli useimmiten vapaaehtoisesti mukana seksuaalisessa kanssakäymisessä, tähän liittyi harvoin sitä, että tekijä kiristi tai uhkaili uhriaan. Vapaaehtoisuuttaan uhrit perustelivat useimmiten sillä, että he kokivat tekijän välittävän heistä, he halusivat miellyttää tekijää tai kokivat itse rakastavansa tekijää. Usein syy oli myös se, ettei lapsi kehdannut tai uskaltanut kieltäytyä. Psykologinen vallankäyttö tai manipulointi oli selvästi yleisempää kuin fyysinen voimankäyttö tai sillä uhkaaminen. Psykologiseen vallankäyttöön tulleissa avoimissa vastauksissa esiintyi usein se, että uhkaaminen liittyi rakkauteen ja välittämiseen kiedottuna viestinä, lisäksi mainittiin murrosikäisten epävarmuus ja murrosikäisen seksuaalinen herääminen ja kiinnostus sekä epäsuora tai suora painostus. Lampainen (2011).

Kysyttäessä vastaajilta, ovatko lapset kiintymyssuhteessa tekijään, vastaukset hajaantuivat ja saivat eniten arvoja asteikon keskiväliltä. Näin ei voida sanoa, että aina olisi tilanne, jossa tekijä olisi onnistunut luomaan syviä tunteita uhrissa. Vastaajat ovat arvioineet myös, mitä tekijät ovat saaneet suhteesta. Tekijät ovat kokeneet antavansa lapselle jotain mitä lapsi on ollut vaillo ja ei saa muilta. Seksin tarjoaminen on vastaajien mukaan ollut vasta toisarvoinen seikka tekijöiden osalta. Monet tekijät ovat siis kokeneet saavansa muutakin suhteesta kuin seksiä. Vastaajien mukaan lähes aina tekijä tietää mitä tekee ja myös se, että netti on ollut useimmiten vahva myötävaikuttaja tekoja tehdessä. Tekijät ohjeistavat uhrejaan usein pyrkimään salaamaan käymänsä yhteydenpito erilaisilla keinoilla (mm. yksin ollessaan) sekä pyytämään uhria olemaan kertomatta kenellekään yhteydenpidosta. Mikäli tekijä ehdottaa tapaa-mista uhrinsa kanssa, useimmiten ehdotus on keskustelu, joskin seksiin liittyvä ehdotus on myös aika yleistä. Paikkaehdotus on useimmiten autossa. Useimmiten tekijän jäljille päästään lasten vanhempien havaittua teon ja ottaen yhteyttä poliisiin. Myös poliisin oma tutkinta paljastaa tapauksia. Joissain tapauksissa lapsi kertoo myös itse vanhemmilleen tapahtuneesta. Kun kiinnijääminen tapahtuu, useimmiten tekijä ei itse näe tehneensä mitään väärää. Lampainen (2011.)

4 Uhrin ja ahdistelijan näkökulmat ja mielipiteet tapahtuneesta

Whittle et al (2015) tutkivat, miten eri osapuolten (ahdistelija / uhri) näkökulmat ja havainnot eroavat toisistaan grooming -tapauksissa. Tutkijat tekivät kyselytutkimuksen, jossa pyydettiin vapaaehtoisia uhreja osallistumaan tutkimukseen. Vapaaehtoisten uhrien toisista osapuolista eli ahdistelijoista kysyttiin samaa, ja lopulliseen tutkimusotokseen valikoitui 3 uhria ja 3 tekijää. Kyselyt olivat puoliksi strukturoituja, eli teemat olivat samoja kaikissa, mutta kyselijällä oli vapaus poiketa kaavasta ja kysellä myös sen mukaan, mihin keskustelu johdatti. Uhrit olivat 12-14 vuotiaita tyttöjä tapahtumahetkellä ja tekijät 20-49- vuotiaita miehiä. Kaikki teot alkoivat internetissä ja sisälsivät mm. kuvien lähettelyä, mutta johtivat myöhemmin tapaamisiin sekä seksuaaliseen hyväksikäyttöön.

Tutkijat määrittivät neljä pääkategoriaa ("ensimmäinen kontakti", "grooming -tekniikat", "seksualisaatio", "suhde"), jotka sisälsivät alakohтия, jotka olivat yksittäisiä kysymyksiä ja niiden vastauksia. Haastattelututkimuksen perusteella selvitettiin, miten osapuolet näkivät tapahtuneen ja missä määrin osapuolten kokemukset erosivat toisistaan. Lähes kaikki vastaukset erosivat ensimmäisen kontaktin osalta, eli osapuolet näkivät eri tavalla, kuka oli ollut aktiivinen ensimmäisen kontaktin ottamisessa ja myös ensi kontaktin luonteessa (uhrit kokivat alkuvaiheen kontaktin olleen seksuaalisluonteinen). "Grooming -tekniikoiden" osalta erimielisyyksiä oli ainakin siinä, kumpi osapuoli oli aktiivinen kontaktien suuren määrän osalta. Osapuolet olivat yhtä mieltä siitä, että ahdistelija oli toisaalta kehuva ja imarteleva uhriaan kohtaan, mutta myös siitä, että tekijä kohteli toisinaan uhriaan tylästi. Kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että tekijä halusi pitää suhteen salassa. "Seksualisaatio" -kohta aiheutti suurimmat erimielisyydet osapuolissa. Uhrien mielestä ahdistelija aloitti suhteen seksuaalisen puolen, kun taas ahdistelijan mielestä aloitus tehtiin yhtäaikaaisesti molempien toimesta. Seksuaalisten videoiden ja kuvien lähettämisen osaltakin osapuolet eroavat mielipiteissään: uhrit sanovat lähettäneensä tekijän pyynnöstä materiaalia, mutta tekijät joko väittävät ettei materiaalia ole lähetetty tai että se on tehty uhrin aloitteesta. Varsinaisen seksuaalisen teon tekemisessä mielipiteet vaihtelivat myös siten, että uhrit kokivat ahdistelijan tehneen ensimmäisen aloitteen, kun taas ahdistelijat sanoivat aloitteen tulleen yhteistuumin tai uhrin toimesta. Suhteen luonteen osalta osapuolilla oli myös erilaisia ajatuksia, kahdessa tapauksessa kolmesta uhri ajatteli heidän olleen suhteessa, mutta tekijä oli eri mieltä. Samoin suhteen kestossa ja jatkuvuudessa osapuolilla osittain oli erilaiset ajatukset, uhrit ajattelivat yhteistä tulevaisuutta mutta tekijät kahdessa tapauksessa kolmessa ei niinkään (Whittle et al 2005).

5 Groomingin yleisyys maailmalla, kulttuurilliset tekijät, alttiutta selittävät tekijät

Resett (2021) käsitteli tutkimuksessaan groomingin yleisyyttä tutkimukseen osallistuneiden nuorten keskuudessa Etelä-Amerikassa. Tutkimukseen osallistui 726 12-16 -vuotiasta poikaa

sekä tyttöä argentiinalaisesta yksityiskoulusta. Tutkimus toteutettiin pyytämällä nuori täyttämään kolmiosainen kyselylomake. Lomakkeen ensimmäisessä osassa kysyttiin, onko nuori kohdannut seksuaalista häirintää ja houkuttelua internetissä. Kyselyn ensimmäisen osan osat voidaan jaotella toisaalta aikuisen tekemään seksuaaliseen houkutteluun ja toisaalta varsinaiseen seksuaaliseen kanssakäymiseen. Mahdollisina selittävinä tekijöinä kyselyn toisessa osassa kysyttiin ”Sextingistä”, eli kuinka usein nuori lähetti itseään koskevia seksuaalissäviteisiä viestejä, kuvia tai muuta materiaalia vapaaehtoisesti internetiin. Edelleen mahdollisena selittävänä tekijänä kolmannessa osassa kysyttiin kymmenen taustoittavaa kysymystä, jotka koskivat mm. sitä miten usein vastaaja tunsi hermostuneisuutta, unettomuutta, painajaisia, pahoja päänsärkyjä, vapinaa, käsien hikoilua tai hengitysvaikeuksia (”depressio”). Resett (2021).

Tuloksina 17 % kaikista vastaajista vastasi kohdanneensa aikuisen taholta houkuttelua internetissä, 12 % vastasi kokeneensa seksuaalista kanssakäymistä ja yhteistuloksena 20 % vastaajista oli kokenut jonkin muotoista groomingia. Prosentit nousivat iän myötä, eli mitä vanhempi lapsi oli, sitä todennäköisimmin hän oli kokenut häirintää. Samoin selittävät tekijät ”depressio” sekä ”sexting” nostivat todennäköisyyttä, että alaikäinen koki groomingia. Miehet kokivat hiukan useammin ahdistelua kuin tytöt, jota tutkija selittää osin kulttuurilla, eli nuoret miehet ovat usein Latinalaisen Amerikan kulttuureissa mielletty rohkeiksi eivätkö he helposti usko tulevaisuutta hyväksikäytetyiksi. Lisäksi tutkimuksessa mainittiin verrokkeina muilla alueilla tehtyjä verrannollisia tutkimuksia, esimerkiksi Espanjassa 13% / 8%, Usa:ssa ja Euroopassa 5% -15% oli kokenut groomingia. Resett (2021).

6 Sukupuolten väliset erot prosessissa, poikien kokema Grooming

Sunde (2018) tutki tutkimuksessaan nimenomaan poikiin kohdistunutta grooming -prosessia ja eroja, joita voidaan havaita verrattuna tyttöihin kohdistuvaa grooming -prosessiin verrattuna. Lisäksi tutkimuksessa arvioidaan myös, vaikuttaako pojan seksuaalinen suuntautuminen grooming -prosessiin. Tutkimus suoritettiin kvalitatiivisena, puoliksi strukturoituna haastattelututkimuksena, jossa haastateltiin ammattilaisia, jotka työskentelevät lastensuojelussa Englannissa.

Tuloksina nousi neljä teemaa. ”Uhrien löytäminen” (”identification of victims”) antoi osviittaa siitä, että uhrien valikoitumisessa oli muutamia poikkeuksia verrattuna yleiseen tutkimustietoon. Pojat olivat haastateltujen arvion mukaan nuorempia kuin yleinen tutkimustieto antoi olettaa, he olivat useammin paremmista perheoloista kuin seksuaalista hyväksikäyttöä kokeneet tytöt. Lisäksi pääasiallinen kanava, jota poikia ahdistelleet käyttivät, oli deittaussovellukset, kun taas yleisesti eniten käytetty ahdistelijoiden kanava oli chathuoneet. ”Grooming -prosessin yksilöiminen” (”individualization of grooming”) -teemassa vastaajat olivat yhtä mieltä siitä, että pääosin tyttöihin ja poikiin kohdistuva grooming noudatteli prosessina

samoja kaavoja, mutta erona oli huomioitu erityisesti prosessin loppuvaiheessa että poikia todennäköisemmin uhkailtiin kuin tyttöjä, johtuen mahdollisesti siitä, että miespuolisten uhrien kohdalla homofobiset asenteet, heikkouden näyttäminen ja se, että menettää maskuliinisen olemuksen voidaan kokea raskaammin kuin tytöillä. ”Manipulaation rooli” (”role of manipulation in sexual grooming”) - teemassa käsitellään muun muassa seksuaalisuuteen liittyvää epävarmuutta. Usein teini-ikäisillä pojilla voi esiintyä suurta epävarmuutta seksuaalisuudesta, jolloin he voivat olla hyvin alttiita hyväksikäytölle. Keskustelu anonymisti internetissä voi olla nuorelle pojalla helpompaa kuin esimerkiksi ystävien tai vanhempien kanssa. Usein ahdistelija ottaa mentorin tai opettajan roolin seksuaalisuutensa kanssa kamppailevan pojan kanssa. ”Sosiologiset aspektit” (”sociological aspects of CSE victimization”) - teemassa käsitellään, millaisia sosiaalisia asenteita liittyy poikien hyväksikäytön paljastamiseen. Haastattelut ammattilaiset arvelivat, että poikien kokemaa seksuaalista häirintää jää valtaosin raporttoimatta poliisiin tilastoihin johtuen usein siitä, etteivät pojat ilmoita kulttuurisista syistä (maskuliinisuus, kontrollin puute, heikkouden näyttäminen, homoseksuaaliseksi leimautumisen pelko). (Sunde 2018).

7 Groomingille altistavat tekijät

Reeves et al (2016) kokosivat tutkimuksessaan eri lähteistä erilaisia lasten haavoittuvuuksia, jotka altistavat groomingiin. Näihin haavoittuvuuksiin viitataan hyvin usein groomingia käsittelevissä tutkimuksissa:

- *Aiempi kokemus heitteillejätöstä, fyysisestä ja/tai seksuaalisesta hyväksikäytöstä*
- *Turvallisen kodin ja lähiympäristön puute joko nyt tai aiemmassa vaiheessa (kotiväkivalta, vanhempien hyväksikäyttö)*
- *Äsken tapahtunut läheisen kuolema tai menetys*
- *Sosiaalinen eristäminen tai sosiaaliset vaikeudet*
- *Turvallisen ympäristön puute, jossa kokeilla seksuaalisuuttaan*
- *Taloudellinen haavoittuvuus*
- *Kodittomuus tai epävarma asumistilanne*
- *Yhteydet toisiin lapsiin, joita käytetään seksuaalisesti hyväksi*
- *Perheenjäsenet tai muut läheiset, jotka työskentelevät seksityössä*
- *Fyysinen tai oppimisvajavuus*
- *Hoitokodissa asuminen*
- *Seksuaali-identiteetti*

5 Tulokset

Olemme referoineet groomingia ilmiönä, nuorten seksuaalista kehitystä yleisellä tasolla, arvioineet erilaisten seksuaalisuuden häirintämuotojen yleisyyttä Suomessa sekä maailmalla. Lisäksi olemme tutustuneet groomingia tutkineisiin akateemisiin tutkimuksiin, joissa tarkasteltiin ilmiötä erilaisista näkökulmista lähestyen. Seuraavassa lyhyt yhteenveto kokonaisuudesta:

Nuoret ympäri maailmaa ovat yhä nuorempina erittäin aktiivisia internetin käyttäjiä. Nuoret ovat usein rohkeita, tiedon- ja kokeiluhaluisia ja seksuaalinen herääminen ja uteliaisuus aiheuttaa sen, että nuoret etsivät mielellään kokemuksia. Internet välineenä mahdollistaa ympäristön, jota viranomaisen tai muun ulkoisen voi olla vaikea valvoa. Automaattisia valvontamenetelmiäkin (esim. natural language processing) voi olla vaikea kehittää ainakaan vedenpitäviksi, sillä osa viestinnästä voi olla luonteeltaan seksuaalista, vaikei sisälläkään suoria viitauksia seksuaalisuuteen.

Nuorten kokema seksuaalinen häirintä on monen lähteen mukaan kasvussa, esimerkiksi Suomessa kouluterveystutkimuksen perusteella voidaan sanoa, että häirintä yleisesti on kasvanut tarkasteluajakhorisontissa lyhyelläkin aikavälillä. Erityisesti netissä ja puhelimesta tapahtuva häirintä on kasvanut merkittävästi kahden vuoden välein tehtyjä tutkimuksia verrattaessa.

Tutkimukset kertovat, että on olemassa useita groomingille altistavia tekijöitä. Monet tekijät voivat altistaa siihen, miten todennäköisesti nuori voi joutua ahdistelun kohteeksi (mm. ikä, sukupuoli, kehitystaso, taloudelliset olosuhteet, perheolot, seksuaalinen suuntautuminen, seksuaalinen epävarmuus, kypsyystaso, jne). Tekijät ja uhrin voivat kokea groomingin hyvin eri tavalla, he voivat nähdä tapahtuneen hyvin eri tavalla.

Groomingin uhrien kuntoutus voi olla erittäin pitkä ja kestävä urakka. Uhrien saamat vammat ja henkiset haavat voivat olla niin syvällisiä, että niiden parantaminen voi olla vaikeaa ja kestää vuosia. Uhrit voivat kokea tapahtuneesta puhumisen vaikeana ja haavoja auki repivänä, ja päättävät sen vuoksi olla kertomasta lainkaan tapahtuneesta viranomaisille tai läheisilleen. Arvioiden mukaan suuri osa grooming -tapauksista voi jäädä tilastoimatta ja kokonaan ilmoittamatta.

Ennaltaehkäisevä ohjeistus ja valistus nuorille on erittäin tärkeää groomingin torjunnassa, sillä jälkikäteen valvonta on vaikeaa, uhrit kokevat vaikeana puhua asiasta ja toipumisen kesto on pitkä ja hyväksikäyttö jättää pahimmillaan nuoreen syvät jäljet. Lisätutkimusta tarvitaan edelleen ilmiön ymmärtämiseen ja siihen, että voitaisiin keksiä paremmin keinoja ennaltaehkäistä lasten ja nuorten joutumista groomingin uhriksi.

6 Pohdinta

Aloitimme työstämään opinnäytetyötämme keväällä 2021. Tarkoituksena oli ensin kartoittaa yleisesti nuoriin kohdistuvaa seksuaalista ja häirintää ja tuottaa kyselylomake aiheesta meidän yhteistyökoulullemme. Tämä suunnitelma kuitenkin kariutui jo heti alkumetreillä.

Aloimme miettimään aiheitamme uudestaan ja lopulta supistimme sen keskittymään pelkästään groomingiin ilmiönä. Grooming on nuorten lisääntyvän nettikäyttäytymisen vuoksi yleisyydessä ja siihen olisikin tärkeää pystyä puuttumaan mahdollisimman nopeasti.

Teimme opinnäytetyömme lopulta kirjallisuuskatsauksena. Työtämme määritteli kaksi tutkimuskysymystä aiheesta, joihin löysimme 7 laadukasta tutkimusta. Käytimme työssämme sekä kotimaisia- että ulkomaisia alle 10 vuotta vanhoja tutkimuksia.

6.1 Luotettavuus ja eettisyys

Opinnäytetyötä tehdessämme olemme käyttäneet ainoastaan luotettavia lähteitä. Olemme valinneet tutkimukseemme vain uusia, alle 10-vuotta vanhoja tutkimuksia. Merkitsimme jokaisen lähteen ja viittauksen asianmukaisesti opinnäytetyöhömmme. Olemme toteuttaneet opinnäytetyömme Laurean opinnäytetyöohjeita noudattaen. Olemme työskennelleet hyvien tieteellisten käytäntöjen mukaisesti. Opinnäytetyötä ja tutkimusta tehdessämme olemme noudattaneet tiedeyhteisön tunnustamia toimitapoja, joita on rehellisyys ja huolellisuus, tarkkuus tutkimustyössä sekä tulosten tallentamisessa ja esittämisessä. Olemme ottaneet muiden tutkijoiden työn ja saavutukset huomioon tehdessämme omaa tutkimustamme asianmukaisesti viitauksissa ja lähdemerkinnöissä. (Tenk 2012).

Tutkimus on suoritettu hyvien tieteellisten käytäntöjen edellyttämällä tavalla. Tutkimus voi olla luotettava ja eettisesti hyväksyttävä ainoastaan silloin kun tutkiessa on huomioitu hyvät tieteelliset käytännöt. Työssä sovelletaan tieteellisen tutkimuksen kriteereitä sekä eettisyyttä tiedonhankinnassa, tutkimisessa ja arviointimenetelmissä. (Tenk 2012).

Taulukot

Taulukko 1. Grooming vaiheet

Taulukko 2. THL:n kouluterveyskysely, kokenut seksuaalista häirintää puhelimesta tai internetissä vuoden aikana, % vuodet 2019,2021.

Taulukko 3. Kirjallisuuskatsaukseen mukaan valitut tutkimukset.

Lähteet

Painetut

Aaltonen, J. (2012.) Turvataitoja nuorille. Opas sukupuolisen häirinnän ja seksuaalisen väkivallan ehkäisyyn. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Tampere: Juvenes Print- Tampereen Yliopistopaino Oy.

Haasio, A 2016. Koukussa nettiin. Seksuaalinen hyväksikäyttö netissä. BTJ Finland Oy, Helsinki.

Kangasniemi, M., Utriainen, K., Ahonen, S-M., Pietilä, A-M., Jääskeläinen, P. 2013. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus: eteneminen tutkimuskysymyksestä jäsennettyyn tietoon. Hoitotiede 4/2013. Kuopio.

Lajunen, K., Andell, M. & Ylenius-Lehtonen, M. (2019). Tunne- ja turvataitoja lapsille. Tunne- ja turvataitokasvatuksen oppimateriaali. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Helsinki: Punamusta Oy.

Niela-Vilen, H., Hamari, L. 2016. Kirjallisuuskatsauksen vaiheet. Teoksessa Stolt, M., Axelin, A., Suhonen, R. Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. 2. korjattu painos. Turku: Turun yliopisto.

Ryttyläinen Katri & Valkama Sirpa. Seksuaalisuus hoitotyössä 2010. Edita publishing oy. Sivut 84-88.

Tuomi, J., Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.

Sähköiset lähteet

Aaltonen, J. 2012. Turvataitoja nuorille. Viitattu 24.9.2021. [Opas_21_verkko.pdf \(julkari.fi\)](#)

Granskog, Haanpää, Järvinen, Lahtinen, Laitinen & Turunen- Zwinger 2018. Opas seksuaalisen häirinnän ennalta-ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaistoksissa. Viitattu 25.9.2021. [190023_opas_seksuaalisen_hairinnan_ennaltaehkaisemiseksi_ja_siihen_puuttumiseksi_ko.pdf \(oph.fi\)](#)

Koordinaatti 2020. Lasten ja nuorten kokema seksuaalinen häirintä, seksuaalinen houkuttelu (grooming) ja seksuaaliväkivalta suomessa. Viitattu 20.9.2021. [Lasten ja nuorten kokema seksuaalinen häirintä, seksuaalinen houkuttelu \(grooming\) ja seksuaaliväkivalta Suomessa -Tilannekatsaus syyskuu 2020 \(koordinaatti.fi\)](#)

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 1986/609. Saatavilla sähköisesti [Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®](#)

Lampainen, K. 2011. Grooming internetissä ja lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö. Pro Gradu-tutkielma. Jyväskylän yliopisto. viitattu 24.10.2021.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-201103011839>

MLL 2021a. Nuorten netti. Apua seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan. Viitattu 24.8.2021.

[Apua seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan - Nuortennetti](#)

MLL 2021b. Seksuaalinen häirintä. Viitattu 10.8.2021. <https://www.mll.fi/ammattilaisille/kouluille-ja-oppilaitoksille/kiusaamisen-ehkaiseminen/seksuaalinen-hairinta/>

MLL 2019. 15-18-vuotiaan seksuaalinen kehitys. Viitattu 24.9.2021. <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/15-18-v/15-18-vuotiaan-seksuaalinen-kehitys/>

Nikolovska, M. (2020). The Internet as a Creator of a Criminal Mind and Child Vulnerabilities in the Cyber Grooming of Children. University of Jyväskylä. Viitattu 20.10.2021.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-7963-8>.

NSPCC 2021. Grooming. Viitattu 24.9.2021. [What Parents Need to Know About Sexual Grooming | NSPCC](#)

O'Connell 2003: A Typology of Child Cybersexploitation and online Grooming activities. Cyber-space Reseach Unit, University of central Lancashire. Viitattu 24.10.2021.

<http://image.guardian.co.uk/sys-files/Society/documents/2003/07/24/Netpaedoreport.pdf>

Opetushallitus 2020. Opas seksuaalisen häirinnän ennalta-ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa. Viitattu 10.8.2021. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/opas_seksuaalisen_hairinnan_ennaltaehkaisemiseksi_ja_siihen_puuttumiseksi_kouluissa_ja_oppilaitoksissa.pdf

Poliisi 2021. Seksuaalirikokset. Viitattu 20.9.2021. [Seksuaalirikokset - neuvoja rikosten estämiseen nuorille ja vanhemmille - Poliisi](#)

Rikoslaki 1889/39. Saatavilla sähköisesti [Rikoslaki 39/1889 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®](#)

Reeves, J., Soutar, E., Green, S. and Crowther, T. (2018). Children and Young People's Vulnerabilities to Grooming. In Contemporary Perspective on Child Psychology and Education.

Viitattu 26.10.2021. https://www.researchgate.net/publication/322712496_Children_and_Young_People's_Vulnerabilities_to_Grooming

Resett, S. (2021). Grooming online, sexting and emotional problems in Argentinean adolescents. Universidad Católica Argentina, Ciencias Psicológicas, 15(1), e-2397. Viitattu 22.10.2021.

<https://doi.org/10.22235/cp.v15i1.2397>

Saarinen Anna-Mari 2014. Alaikäisen kohtaama seksuaalinen hyväksikäyttö internetissä - tuen merkitys selviytymisessä. Pro gradu-tutkielma, Tampereen yliopisto. Viitattu 20.10.2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:uta-201412112407>

Salminen, Ari 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus? Vaasan yliopiston julkaisu. Viitattu 12.9.2021. https://www.uwasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf

Sunde M. 2018. Child Sexual Grooming: An exploratory study into the grooming of sexually exploited boys. Viitattu 20.10.2021.

<https://www.nwgnetwork.org/wp-content/uploads/2018/12/Child-Sexual-Grooming-An-exploratory-study-into-the-grooming-of-sexually-exploited-boys.pdf>

Tasa-arvobarometri 2017. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu. Viitattu 10.8.2021.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160920/STM_08_2018_Tasa-arvobarometri%202017_net.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Tasa-arvovaltuutettu 2021. Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä. Viitattu 10.8.2021. <https://tasa-arvo.fi/hairinta>

THL 2019a. Lasten ja nuorten hyvinvointi - Kouluterveyskysely 2019, 7-8. Tilastoraportti 33/2019 [Verkojulkaisu]. [Viitattu 2019-09-17]. Saatavissa: http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/138562/Tilastoraportti_33_Kouluterveyskysely.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Tenk 2012. Tutkimustieteellinen neuvottelukunta. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkauseräilyjen käsitteleminen Suomessa. Viitattu 16.11.2021. [HTK_ohje_2012.pdf \(tenk.fi\)](#)

Victoria state government 2020. Child sexual exploitation and grooming. Viitattu 24.9.2021. [Child Sexual Exploitation and Grooming \(education.vic.gov.au\)](http://www.education.vic.gov.au/Child-Sexual-Exploitation-and-Grooming)

Väestöliitto 2021a. Mitä ovat seksuaaliset oikeudet? Viitattu 10.8.2021. [Mitä ovat seksuaalioikeudet? | Hyväkysymys.fi \(hyvakysymys.fi\)](#)

Väestöliitto 2021b. Seksuaalinen häirintä ja seksuaaliväkivalta. Viitattu 24.9.2021. [Seksuaalinen häirintä ja seksuaaliväkivalta - Väestöliitto.fi \(vaestoliitto.fi\)](#)

Väestöliitto 2021c. Väestöliiton seksuaaliterveysklinikan asiantuntija- ja lääkärilausunto oikeudenkäyntiä varten - Digitaaliseen mediaan liittyvän alaikäisen groomingin ja seksuaalisen

hyväksikäytön vaikutuksista. Viitattu 20.9.2021. [e7b163ae-lausunto-digitaaliseen-mediaan-liittyvan-groomingin-ja-seksuaalisen-hyvakskayton-vaikutuksista-4_2014.pdf \(vaestoliitto.fi\)](#)

Whittle, H.C., Hamilton-Giachritsis, C. E., & Beech, A. R. (2015). A comparison of victim and offender perspectives of grooming and sexual abuse. *Deviant Behavior*, 36, 539-564. Viitattu 23.10.2021. https://www.researchgate.net/publication/277228577_A_Comparison_of_Victim_and_Offender_Perspectives_of_Grooming_and_Sexual_Abuse